

JÓ HÍR

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

2004 húsvétján

Egy pesti papbarátom, arra a kérdésre: „Mi újság van nálatok a plébánián?”, gyakran válaszolja

– az egész év folyamán: „HÚSVÉT! Meghalások és örömteli feltámadások!!” Viccesen hangzik, de ő mégis komolyan gondolja és mondja.

Húsvét ünnepe: a szenvedés és a halál valamint a feltámadás tapasztalatán nyugszik. Talán semmi túlzás sincs abban, ha úgy fogalmazok, hogy ezek a kisebb-nagyobb „meghalások” és örömteli „feltámadások”, nagyon is jellemzik mindannyiunk életét. Isten, hogy megadhassa az egyiket, sokszor kéri a másikat is! Időnként meg kell halnunk önmagunk számára, hogy Isten örömeiben lehessünk. A hétköznapi meghalásaink ill. feltámadásaink, életünkben sokszor állandósítják a húsvéti misztériumot. Húsvét titkában élni = számomra, ez a papság. Titkokat meglátó, titkokat hordozó és titkokat felfedező embernek lenni. Ehhez pedig a mélyre látás képessége szükséges.

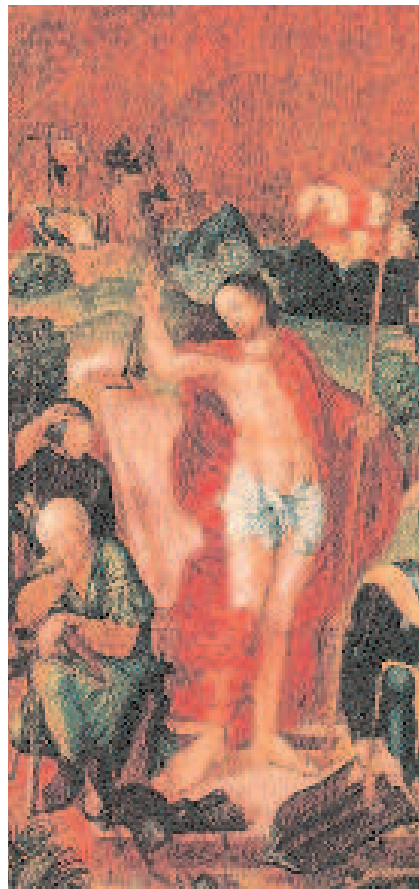
Egy kívülálló, idegen: csak a felszínt látja meg, mert az élete is felszínes.

A keresztény ember: mélyre lát, a lényegét, az összefüggéseket érti meg.

A PASSIÓ:

A kívülállónak: hosszú, unalmas liturgia, ráadásul éppen egy hideg templomban.

A hívó ember: avval a nyitott füllel és szívvel hallgatja, hogy Isten irántunk való szeretetéről hall benne. Ha szeretünk valakit, néha szavak nélkül is kifejeződik ez. Időnként pedig elmondható, hogy mi mindent tettem a másikkért. Isten pedig nem egyikét dolgot tett értem, hanem számtalan

tanújelét adta szeretetének és ezek vannak felfűzve egymásután a passióban. S ez, nem két mondatban sűrítendő össze: kezdve a lábmosástól – a kereszthalálig.

A SZENTSÍR:

Jó órányi feladatot igényel az elkészítése, a sekrestyés részéről – akár egy temetési liturgiáé: virágok, fehér terítők, Jézus halotti szobra... Utána pedig, csak egy napig szolgál!!!

A kívülálló: minek ennyi munkát beleölni, nem ér az egész annyit!

A hívó ember: ahogy szerettei sírjához szokott kimenni és ott imádkozva elidőzik kicsit; úgy a szentsírhoz is eljön ezalatt az egy nap alatt, letérdel és imádkozik, hálát ad Isten irántunk való szeretetéért, aki kész volt a halálba menni értünk/értem.

A FELTÁMADÁS:

A kívülálló: cinikusan jegyzi meg, ahogy az evangéliumokban olvasuk: biztosan a tanítványok lopták el a holttestet és titokban egy másik sírba helyezték, most meg azt akarják elhíttetni velünk, hogy feltámadt.

A hívó ember: hiszi és vallja Jézus feltámadását. Tudja, hogy a régen élt ember sem volt ostoba, ahogy a mai sem, hogy csakúgy az életét adja oda valamilyen hazugságra felültevve. Márpedig vértanúink számának se szeri se száma, 2000 év alatt, annyian áldozták fel az életüket Jézus iránti szeretetből. Nagypéntek után, tehát húsvét éjszakáján, „valaminek” történnie kellett, ahogy történt is – erről tanúskodnak vértanú szentjeink.

Szóval, húsvét titka arra tanít, hogy legyek mélyen látó ember, aki látja és éli a lényegét!!! S ne a felszínt lássam csupán!

Erről írt Klaus Hemmerle, aachen-i püspök, (aki 1994-ben halt meg): „Húsvéti szemeket kívánok magunknak, / melyekkel képesek vagyunk a halálban meglátni az életet, / a bűnben a megbocsátást, / a megosztottságban az egységet, / a gyötrelemben a ragyogást, / az emberben az Istent, / és Istenben az embert, / magamban Téged.”

■ Ravasz Csaba

Az igazság szabadít meg titeket

Szeretnénk valódi hírekkel szolgálni a sok elretentő és meghökkentő pletykák helyett. A dolgoknak a hátterét, mélységét is felvázolni, a ma divatos jelenségeken túlmenően. Ezért újságunknak az is lehetett volna a címe: Igaz Hír.

3. oldal

Szent György pecsételen

A Szent György alakja került ábrázolásra a darázi (ma Drá|| Horvátország) plébánia 1830-ban készült pecsétjén. A szentet a megszokott módon ábrázolták: egy ló nyergében ülve gyözelmet arat a sárkány felett.

6. oldal

Hittanverseny Pécssett

Egyházmegyei hittanversenyt tartottak a pécsi Árpádházi Szent Margit Katolikus Általános és Zeneiskolában. Az idei verseny témája hazánk iránti szeretetünk és elköteleződésünk egyik formája: a magyar szentek tisztelete volt.

7. oldal

Március 15. a Székelyföldön

A Rákóczi Szövetség pályázatán nyert támogatás segítségével idén is Erdélyben ünnepelhettük a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának 15 diákjával Nemzeti Ünnepünket.

Péntek délután indultunk két mikrobuszal és késő estére értünk Bánffyhadra, ahol *Kusztos Tibor* tiszteletes vendégszeretét élvezhettük. Szombaton a résztvevő diákok egyik felével kimentünk Sztána községbe, ahol a kalotaszegi tájak szépségét csodálhattuk meg. Megnéztük a sztánai, magyargyesómonostori, körösfői festett kazettás református templomokat.

Innen Székelyföldre vezetett utunk, ahol olyan vendégszeretben volt részünk, mintha már évtizedes barátság kötne össze minket. Ez a barátság később csak fokozódott.

Alapos és az ünnep méltóságának minden tekintetben eleget tevő készültséggel várták március 15-ét. A lendületük, az őszinte öröme az életnek, az összetartozásnak, az ünnepnek, minket, hozzájuk képest mindenképp visszafogottnak számítók, a jelenlegi Magyarország határain belül élő magyarokat is pillanatok alatt magukkal ragadtak. Már a harmadik '48-as nóta után többen úgy éreztük,

mintha sokadszor énekelnénk közösen és ez a majd hajnalig tartó mulatozások alatt csak tovább erősödött.

Szentmisével kezdtük és a himnuszok eléneklésével fejeztük be ünnepünket. Közben megható versek, (Wass Albert: Üzenet haza), néhány politikus beszéde és Bayer Zsolt hangüzenete szólt hozzánk. Megragadó és gyönyörű élményt kaptunk e rövid idő alatt.

Hazafelé még megálltunk Farkaslakán Tamási Aron sírjánál, Korondon, valamint Aradon, ahol megtekintettük a Vértanúk emlékművét, hogy '48–49 igazi üzenetét teljesen megérthessük. ■ Pámer László

Rendhagyó keresztút a Bazilikában

A keresztútjárás lelkületét a nagybőjt nagy szenvedőjétől, Krisztustól kell megtanulnunk. Tudjuk azt a keresztútról, hogy az ő életében nem mellékes epizód volt csupán. Nem volt olyan, mint amikor meg akarták kövezni, vagy még előbb, amikor Heródes halálra kereste.

Pilátus házától a Golgotáig tartó szakasz betetőzője és legteljesebb megvalósítója volt annak, amiért egyáltalán a földre jött: a megváltásnak. Tudjuk, hogy Jézus Krisztus nem azzal kezdte életét, hogy a keresztútra lépett. 33 évig készült rá. És amikor nekiindult, már mögötte 40 napos bőjt, sok magányos imádkozás, csoda, küzdelem, vita az igazságért, az oltáriszentség megalapítása. Szinte azt lehetne mondani, csak ezek után merete felvenni a keresztet.

Báthory László apátplébános írása alapján egy rendhagyó keresztutat állított össze Sinkó Zoltán és felesége Kancsár Tünde Magyarok Kálváriája címmel. E keresztútban összekapcsolódik Jézus Krisztus szenvedése és a magyarság történelme Szent Istvántól egészen napjainkig. Az egyes stációk közti énekek, magyar népdalok Máriáról és Krisztusról.

Tavaly nagybőjtre készült ez az előadás, melyet először csak kisebb közösségekben adtak elő szárnypróbálgatás gyanánt, aztán később egy nagyobb útra is elindultak családreferensként Ausztriába, Olaszországba, ahol referenstársaknak és atyáknak adták elő. Ott kezdtek el rádöbbenni, hogy ezzel egy igazán szép értéket tudnak átadni, melynek most mi is részesei lehettünk.

Európáért imádkoztak

Van okunk fohászolni, de ez nem egy valami elvonulás, hanem egy egyértelmű mozgósítás a jövőre. A tudás, az istenhit és a realitás közel hozatala.

Európa védőszentjére, Szent Benedekre emlékeztünk március 21-én. Pécsen a testvéregyházak és a határon túli magyarok képviselőinek részvételével.

Dr. Kellermayer Miklós professzor a következőket fogalmazta meg az ünnep jelentőségéről, mondanivalójáról, valamint a hétköznapiakban történő megéléséről:

„E napon Isten segítségét kérjük számunkra és a beágyazódottságunk folytán egész Európa sorsáért, jövőjéért, életéért. Mindazért, amit nagyon hiányolunk ebben a felfokozott, gyűlölködéssel és háborúkkal teli napjainkban.

Van okunk fohászolni, de ez nem egy valami elvonulás, hanem egy egyértelmű mozgósítás a jövőre. A tudás, az istenhit és a realitás közel hozatala. Ezért követte az imádságot egy konkrét, mindenki számára fontos üzenetű, a Kárpát medencében élő magyarság

életét rendkívül módon érintő kérdés, hogy akkor, amikor az anyaország belép, párhuzamosan a felvidéki magyarsággal, akkor az első lépés az erőszakolt országhatárok megszüntetése felé, konkrétan milyen terű, milyen dimenziójú összefogást indukál. Nyíltan hirdetjük, hogy Krisztussal, Istennel az emberekért az életért, a gyermekekért. Elméletben és gondolatban ilyenkor az egész világra gondolunk.”

A Bazilikában megtartott imádságon részt vett Garadnay Balázs általános helynök, Peterdi Dániel református esperes, Varsányi Ferenc evangélikus lelkész és Schönberger András főrabbi.

Az imádságot követően a Bazilika előtti téren szólaltak fel a házigazda, Dr. Kellermayer Miklós beszéde után a határon túli magyarság képviselői. Szász Jenő (Erdély), Duray Miklós (Felvidék), Kovács Miklós (Kárpátalja) és Dudás Károly (Délvidék).

Az ünnepség után Mayer Mihály megyéspüspök látta vendégül az előadókat.

„Az igazság szabadít meg titeket”

Újságunkkal nem beszüklüni akarunk, hanem nyitni kívánunk. Lezártág helyett nyitottságra törekszünk.

Először is nagy szeretettel és megbecsüléssel köszöntök minden olvasót, aki kezébe vette az egyházmegyei újság első megjelenését számát. Nagy örömmel szolgál felmutatni újságunkat és nem újságomat, hanem a Baranya és Tolna Megyében élő elsősorban katolikusoknak a lapját. Más keresztényeknek, akik ökumenében részt vesznek, vagy a vallásközi dialógusban együttműködnek, valamint azoknak is felmutatjuk, akik egyházunk iránti kíváncsiságukat hitelesen akarják megragadni. Újságunkkal tehát nem beszüklüni akarunk pusztán belső fórummá, hanem éppen nyitni kívánunk. A nyitottságunkat azonban saját önazonosságunk mértékének és gazdagságának értékrendjében akarjuk közre adni. Úgy gondolom, hogy így természetes.

Amint látják, témáinkban is igyekszünk színes palettát nyújtani. Eseményeket, amelyek élményt jelentettek, korunk kérdéseit felvázoljuk, amelyek a hittel, erkölccsel, közélettel állnak kapcsolatban, hitoktatással széles körben, intézményeink életadó tartalmával foglalkozó cikkek, plébániák, kisközösségek, gyermekek, programok, új hírek, lehetőségek, egyházművészet stb.

Az újságunk megnevezése: Jó Hír. Szeretnénk valódi hírekkel szolgálni a sok elretentő és mehökkentő pletykák helyett. A dolgoknak a hátterét, mélységét is felvázolni, a ma divatos jelenségeken túlmenően. Ezért újságunknak az is lehetett volna a címe: Igaz Hír. De nem szeretnénk úgy fel-

tünni a társadalomban, hogy egyedüli birtokosai vagyunk bizonyos igazságoknak, hiszen valamennyien véges teremtmények vagyunk, végesen és korlátok között éljük igazságunkat és ezért sok mindenben közösen járjuk a keresők és megtalálók göröngyös útját. E kereséshez másokat is meghívunk. A szélső liberalizmus ideológiai fundamentalizmusa viszont nem az a kereső út, amelyet feladatunkként átvállalnánk más médiáktól. E nézőpontot is tudomásul vesszük, hiszen az összehasonlításban látjuk meg a valóságnak fény és árnyék oldalait. Az árnyék és a fény is nagyon relatív az emberek felfogásában és életében.

Azt mondja a Szentírás: az igazság szabadít meg titeket. Nos ezért is törekszünk a lezártág helyett a nyitottságra. Ezt az eligazítást várták minden korban az egyháztól, az egyházaktól. A török idő alatt sem volt ez másként. Nincs csak a keresztény emberek fogyatkoztak meg, hanem a keresztény papok is. Alig voltak és ezért vándor prédikátorokként jelentek meg néha-néha a településeken, amelyek csak néhány száz embert jelentettek. A sok pillanatnyi hasznot jelentő más vándorokkal szemben igaz és jó híreket vittek az embereknek. Életalakító híreket eseményeket hallhattak. A remény sugarait hintették a sötét jelenben. Van kék ég, van, lesz jövő. Ezért is hívták a ferences szerzeteseket az egyszerű nép ajkán: barátoknak, a nép barátainak.

A mai világnak, társadalomnak is az egyik legjellemzőbb vonása a sokértékűség, talán pontosabban a kevert értékűség, egyesek szerint a vákuum: az értéktelenség. Milyen sokan

vagyunk, akik csak szubjektív, egyéni értékrendben gondolkozunk és minden objektív, tárgyi értéket megkérdőjelezünk. A hit elveszíti történetiségét és egyeseknél csak mitológia világába kerül. Az erkölcsi normák pedig viselkedési formákká zsugorodnak a társadalmi erkölcs mércéjében. Vannak, akik a vallást ideológiai kategóriák közé sorolják. E felfogásban küzdenek a fejükben lévő téves vallási felfogás ellen. A világ valóban pluralista.

Kellenek ma is azok a személyek, és nemcsak papok, akik valósat és igazat mernek felmutatni. Kellenek a mai társadalomban is azok a tanúk, akik a nép, a társadalom barátai és nem lobbik mentén alkítják az egyénileg értelmezett közjót.

Nos ez az újság törekszik arra, hogy mindenkinek igaz barátjává váljék. Igaz barátként akar a felemelő szeretettel mellénk állni. Felemelő szeretettel és nem a silányságot megértő sülyesztő, lápos szeretettel. Az élet kultúrájának szolgálatába akar lépni és elkerülni a halál kultúráját, miként ezt oly sokszor hangsúlyozza a Szentatya.

Háry Jánosról írja az egyik história domus: „Sokkal jobb mesemondó volt, mint fazekas.” Nos mi szeretnénk, átvitt értelemben valódi fazekasként megjelenni ezzel az újsággal. A mese pedig a maga helyén fog majd helyet kapni. Ezért is merem felelősséggel és nyugodt lelkiismerettel az egyházmegye most induló lapját valamennyiüknek ajánlani. Amennyiben közérdekű élményeik, lelki és szellemi építő gondolataik, jellemző életképeik, másokat gazdagító programjaik vannak és tudósítanak róluk minden elkötelezettség nélkül hálisan vesszük.

Valóban legyen ez az újság – egyelőre havi megjelenésében – jó hír.

■ Mayer Mihály

a püspökségen

FEBRUÁR 9-ÉN Pécsre látogatott Pálincás József, a Fidesz-kormány művelődési minisztere. Borhidi Attilával, a Fidesz Zöld Tagozatának alelnökével látogatást tett a püspök úrnál.

ELHUNYT Némedi Ferenc, Zomba plébános. Február 26-án temették. Megyés püspökünk egyelőre nem tudott utódot kinevezni, így a vasárnapi szentmiséket dr. Végvári Tibor püspöki tanácsos tartja, a hétköznapi ügyeket pedig

egyházközségi tagok és a hitoktató látja el.

szentmisét mondott és meghamvazta az Egyetemi Katolikus Fiúkollégium lakóit, Mayer Mihály megyéspüspök úr nagybőjt első napján, hamvazószerdán.

FEBRUÁR 27-ÉN a püspök úr fogadta a Pakisztánban tevékenykedett Bernadett nővért.

SCHÖNBERGER ANDRÁS főrabbi és Krausz István, az Izraeli-

ta Hitközség ügyvezetője járt a püspökségen március 10-én, hogy meghívják Mayer Mihály püspök urat július 1. vasárnapján a holo-kausz 60. évfordulójának megemlékezésére.

LELKI NAPOT tartott a pécsi Kolping kerület március 13-án. A lelki nap alkalmával Püspök úr mondta a szentmisét.

60 ÉVES születésnapját ünnepelte március 17-én Ju-

lius Janusz pápai nuncius. Ebből az alkalomból a Magyar Katolikus Püspöki Kar ünnepi ebédre hívta az ország püspökeit.

A PASSIÓ című filmet nézhetették meg az egyházak és médiumok képviselői március 23. délelőtt fél 11-től az Uránia moziban.

A HÚSVÉTI ÜNNEPKÖRRŐL tartott előadást Mayer Mihály püspök úr március 24-én Dunaföldváron.

Életmentő őrség

Az Ágoston téri templomban

Van egy életmentő, sürgős feladat itt a Pécsi Egyházmegyében, az egész országban, Európában, sőt az egész világon. Ne hagyjuk magára az Oltáriszentségben köztünk maradt élő Krisztust! Ne zárjuk be a templomokat, ahol a Tabernákulum mélyén ott van az egyedüli éltető erőforrásunk! Meg kell szervezni, hogy valaki mindig legyen az Oltáriszentség mellett. Soha ne legyen egyedül. Nehéz elképzelni, hogy azok, akik Krisztus-követőnek tartják, vallják magukat, ne igennel válaszolnának a kérdésre: „Tudsz-e egy órát a hét százhatvannyolc órájából az Oltáriszentségben köztünk élő Krisztussal, Őt imádvá, őrizve eltölteni?” A személyes vállaláson van itt a hangsúly.

Az új újság képes és remélhetőleg fog is segíteni abban, hogy a Pécsi Egyházmegye minden templomában lesz vállalásos alapon szervezett Oltáriszentség őrzése. Az is csodálatos lenne, ha egy templomban megvalósulna a 168 órás egyéni vállaláson alapuló Oltáriszentség imádás, míg a többiben annyi órára szerveződne az őrzés ahány órát a templomhoz tartozó hívek elvállalnak. Pécsen a Szent-Ágoston templomban hét évvel ezelőtt kezdődött az egyéni vállaláson alapuló Oltáriszentség őrzés-imádás. Minden nap reggel nyolctól este hatig tart órás, félórás váltásban. Azóta ebből a kis egyházközségből két papi hivatás született. Apátplebánosunk, Báthory László és mi hívek is a folytonos szentségimádásnak tulajdonítjuk ezt a különös kegyelmet. Pécsen már a Pius templomban és a Kertvárosi templomban is elindult az egyéni vállaláson alapuló Oltáriszentség imádás. Az élővilág ellenes tetteinkből bekövetkezett nagy bajbajutottságunkban be kell végre látnunk, hogy nincs más éltető erőforrásunk, csak a köztünk maradt élő Krisztus.

■ Dr. Kellermayer Miklós

m editáció

A passió

Ha már nem lehetett megakadályozni a bemutatását, ha már képtelenség volt időben ellene hangolni a mindenható közvéleményt, akkor a „szakértők” legalább utólag igyekeznek megmagyarázni nekünk, hogy nem azt láttuk, amit láttunk, nem azt hallottuk, amit hallottunk, és valójában nem azt gondoljuk róla, amit gondolunk. Ó, nem, nem Jézus Krisztus elfogásának, elítélésének, kínszenvedésének, kereszthalálának és feltámadásának történetét láttuk, mert az a tudósok szerint nem egészen így történt; nem azokon a nyelveken hallottuk beszélni a szereplőket, amely nyelveken állítólag eredetileg beszéltek; nem azt kell gondolnunk a filmről, hogy a legmélyebb passió-adaptáció és értelmezés, amit a filmművészet valaha is létrehozott, hanem azt, hogy ez egy hollywoodi vallási fanatikus történelemhamisítása.

Az okosok megpróbálják az egészet szétbeszélni. Némi sikert elkönnyelhetnek majd maguknak, noha azt tapasztalják, hogy legkésőbb az első harminc perc után ők maguk épp úgy megkövülten merednek a vásznonra, mint a székükhöz nagy zajjal csörte-tő, kezükben papírzacskókat szoron-

vágy fojtja el az épp csak szárba szökkenő elhatározást. Sokan lesznek azonban, akikben az elvetett mag jó földbe hull, és gazdag termést hoz. Nekik készült.

Mel Gibson Passió-ja műalkotás, amelyben eredendően tere van a fikciónak és a képzeletnek. A képzelet előtt kitarult ajtón azonban most – szinte hihetetlen! – semmilyen teológiai tévedés, hamis értelmezés nem lopakodott be. Vegyük azt a sokak által kifogásolt jelenetet, amelyben Jézus latinul szól Pilátushoz. Először is nem tudjuk, milyen nyelven beszéltek egymással; másodsor, egy tolmács szerepeltetése már az evangelisták szerint is dramaturgiai hiba lett volna; harmadszor: a jelenetnek ilyenformán egészen különleges üzenete van. Jézus Krisztus ugyanis valóban megszólalt latinul, mégpedig a latin nyelvű Szentírásban. Gondoljunk csak bele, miként alakították át gyökerestül Krisztus latin (és görög) szavai a hellenizált római világot, filozófiát, jogrendet, intézményrendszert. Amikor Pilátus megkérdezte tőle, hogy mi az igazság, akkor helytartóján keresztül maga a hódító, hatalmas, kultúrájára és fensőbbiségére büszke Imperium leplezte le gyöngé-

gató film- és popcorn-fogyasztók: elkezdenek valódi érzéseket érezni, és valódi gondolatokat gondolni. Nem tudom elképzelni, hogy akadna néző, aki képes teljesen kivonni magát a film hatása alól. No persze, akinél az elvetett mag nem talál termékeny talajra, abban nem hozhat termést. Ha az útszélre esik, szépen fölcsipegetik a magasból leereszkedő esztéták, közőírók és egyéb mértékadók; ha köves helyre hullik, a környezet megőrző ítélete kiegészíti a pillanatnyi lelkesedést és érzelmi áthangolódás első zsengeit; a tövises között pedig a napi gondok, valamint a pénz, a siker, a zacskózörgetés utáni olthatatlan

ségét. A pragmatikus Pilátus számára az igazság valami elvont, viszonylagos fogalom volt, és egyszer csak ott állt vele szemben maga az Igazság. Az Igazság a Birodalom egyik hivatalos nyelvén válaszolt a feltett kérdésre – ha egyáltalán válaszolt. Amiképpen az első keresztény teológusok is a Birodalom, és a hellén filozófia nyelvein válaszoltak a pogány bölcselők vádjaira, kérdéseire és ellenvetéseire – ha válaszoltak. Mert vannak felvetések amelyekre nem érdemes szót vesztegetni.

Így mi is csak két, teológiai köntösbe bújtatott bírálatra válaszolunk.

(Folytatás az 5. oldalon)

(Folytatás a 4. oldalról)

A kritikusok nehezményezik, hogy az alkotók nem csupán szentírási, hanem ún. apokrif, evangéliumon kívüli forrásokat is felhasználtak a forgatókönyvhöz. Kicsit mosolygunk ezen, mert mindeközéig nem észleltünk részükről ilyen erős ragaszkodást az Evangéliumhoz. Nem gondolhatunk másra, mint Veronika történetére, aki a hagyomány szerint egy kendővel megtörölte Jézus vérző arcát, s kendője megőrizte Krisztus képmását. Erről nem olvashatunk a Szentírásban. Csakhogy ez a jelenet a világ valamennyi katolikus templomában látható, mint a keresztút VI. stációja. Gibson nem önkényesen szemezgetett a forrásokból: csak azt használta fel, amit az egyházi hagyomány szentesített.

Másodszor, néhányan túlságosan hosszúnak találják a kinszenvedés bemutatását a feltámadás megjelenítéséhez képest. Nem értem. Talán a valóságban nem így volt? A szenvedés Nagycsütörtök éjszakájától másnap a hatodik óráig, vagyis délután 3 óráig tartott. Ami pedig a feltámadást illeti, arról hallgassuk meg a mi „szakértőnket”, Pál apostolt. Szerinte a feltámadás "hirtelen, egyetlen szempillantás alatt" (1 Kor 15,52), vagyis egyetlen oszthatatlan időpillanatban megy végbe. Nincs hiba az arányokkal, mert azokat ebben az esetben nem stopperrel kell mérni. A film készítői döbbenetes erővel, tökéletes szakmai tudással, és zseniális képi megoldással érzékeltetik néhány másodpercben a feltámadás misztériumát. Mivel azt önmagában nem lehet megmutatni, a hatását igyekeznek láttatni, lassítva: a halotti lepel redői összeomlanak, és mi megpillantjuk az élő, megdicsőült Krisztust, kezén a sebhellyel, amint feláll, és kifelé indul a barlangsírból. Ez történetünk csúcspontja. És ennyi elegendő ahhoz, hogy megsejtsük, micsoda meglepetés és ujjongás tölthet-e el a tanítványokat, amikor kinszenvedése és keresztthalála után találkoztak a Feltámadottal. Annál is inkább megsejtsük ezt, mert Krisztus testének tagjaiként a tanítványokkal együtt ujjongunk minden Húsvétkor és minden Szentmisén, hiszen ugyanazzal a feltámadott Krisztussal találkozunk az Eukharishtiában, akit ők ismertek. Sőt az idők végén a maga testi valójában is meglátjuk őt, hiszen ígérete szerint visszatér közénk. Megdicsőült testét tehát mi magunk is látni fogjuk, pontosan úgy, ahogyan az apostolok és a tanítványok látták. Amde az Atya szenvedő Fiának testét mi soha nem láthatjuk úgy, ahogyan a kortársak látták. A szenvedő Krisztust a Szentírás, a szent hagyomány és e kettőhöz hűséges művészet által ismerhetjük meg. És ha a művészet olyasmint mutat meg nekünk, amit másként nem láthatunk, akkor legsajátosabb hivatását teljesíti. Mint a Passió esetében.

■ Heidl György

Kövess engem!

Ki a pap?

Akire Jézus rátekintett, akit megszeretett, akit magához hívott: „Kövess engem!”

Aki megértette Jézus hívását, és a Mennyek Országáért és Evangéliumért örömmel és végérvényesen vállalja a cölebsz/szűzi életformát! „Akinek füle van hallja meg!”

Akit Jézus az Atya nevében küld az Örömhírral: „Tegyetek tanítványommá minden népet!”

Akinek szavára Jézus megbocsátja a bűneinket a szentgyónásban: „amit feloldoztok a Földön, fel lesz oldva a Mennyben is!”

Akinek szavára Jézus erőt és vigasztalást ad a betegeknek és haldoklóknak: „gyógyítsátok a betegeket!”

Aki Jézus házanépének, az Egyháznak a hatalmával Isten gyermekeinek életét adja nekünk, és Isten családjává, testvéri közösséggé formál: „kereszteljétek meg őket az Atya, Fiú és a Szentlélek nevében!”

Aki Jézustól megkapta a Szentlelket a papszentelésben, hogy jó pásztora, tanácsadója, vezetője legyen fiataloknak és időseknek, egyedülállóknak és családoknak, hogy köréje épüljön a helyi egyház, a plébániai közösségek, kisközösségek, imacsoportok, mozgalmak, s így a pap is elmondhassa Jézussal: „mindenkinek mindene lettem!”

Aki a papszentelésben kapja meg a Szentlelket, a felkenést a papi szolgálatra, hogy Jézus Krisztus ismeretére, az atyai házba hívja meg az embereket.

Ki lehet pap?

Akit Jézus hív.

Honnan ismerem fel a hívást?

Vágyaimon keresztül:

– szeretném-e valami nagyszerű kalandra rátenni az életemet?

– szeretném-e megismerni és másokkal is megismertetni Jézust?

– szeretném-e egyre jobban megérteni Isten Igéjét, és másoknak is beszélni róla?

– szeretném-e, hogy hívjon Jézus?

Adottságaimon keresztül:

Ha Isten valamire kiválaszt és hív egy élet-feladatra, megadja a hozzá szükséges képességeket. Isten minden embert

hív, de akit papnak hív, azoknak sajátos emberi, szellemi, lelki adományokat is ad. Ezek: testi, lelki, szellemi egészség, fegyelemre és összeszedettségére való képesség, elkötelezettségre való képesség, jó kapcsolatteremtési képesség, határozottság, emberi érettség.

A papi élet alapja a vallási, lelki képzettség, a keresztény értékek szeretete, stabil lelkiélet, az imádság szeretete.

Az Egyház megbízottai a természetes alapokra tudnak építeni a szemináriumokban.

A pap olyan Isten házában, mint a jó családapa otthon, sokféle dolga van, sokféle feladatot kell ellátnia az Egyházban. Így minden képesség megszentelődhet, szolgálattá, karizmává válhat. A „jó pap holtig tanul” mondja a közmondás, de ez azt kérdezi tőlem, képes vagyok-e céltudatosan, elkötelezetten, komoly, egyetemi szintű képzésben részt venni, azért, hogy mindenkihez – egyetemi tanárhoz és kisgyermekhez egyaránt – érthető módon szóljak Isten szeretetéről.

A püspök elfogadó szavában nyilvánul meg számomra Jézus akarata, aki egyesekeket kiválaszt, hogy apostolai, papjai legyenek, másokat tanítványaiként küldött el, ismét másokat barátjának vallott és betért hozzájuk megpihenni.

Mit tegyek?

– ha komolyan foglalkoztat a kérdés, vajon engem is hív Jézus?

– ha felismerem, Jézus a papságra hív engem?

Imádkozz a hivatásodért, mert az Jézus ingyen ajándéka: „kérjétek az aratás Urát, küldjön munkásokat aratásába” – küldjön téged aratásába!

Olvasd naponta a Szentírást! Menj gyakran szentmisére, lehetőleg ugyanahhoz az atyához járj rendszeresen győnni.

Keress meg a plébános atyát, vagy egy atyát, akit megajándékozol bizalmaddal.

Látogass meg egy szemináriumot a nyílt napon, és csak olyanokkal beszélj útkereséséről, akik nem nevetnek ki miatt, akik szintén keresik az Istent.

Vegyél részt hivatástisztázó lelkigyakorlaton. Egyházmegyéék, lelkigyakorlatos házak, szerzetes közösségek is szerveznek ilyeneket.

Adj magadnak időt, Isten türelmes, de mégis tüzz ki magad előtt határidőket, hogy ne mulaszd el a döntésnek megfelelő időt. Se a zöld, se a túlérett gyümölcs nem jóízű.

Hol érdeklődjek?

Először is plébánosodnál, lelkiatyádnál. De ha úgy gondolsz, itt is próbálkozhatsz:

Pécsi Püspöki Szeminárium

Pécs, Tettey u. 14.

Telefon: 72/512-400

Rektor: Takács Gábor

Lelkiigazgató: Kajtár Edvárd

Szent György a plébániák pecsétjein

A plébániák önálló pecséthasználata a 18. század folyamán kezdett nagyobb méreteket ölteni, majd a Helytartótanács egy 1811-ben kelt rendeletében minden önálló katolikus egyházközség számára kötelezővé tette a hivatalos iratok pecséttel való ellátását. Az egyházközségek pecsétjein, a bélyegzők 19. század utolsó negyedétől kezdődő tömeges elterjedéséig, a plébániatemplom védőszentje, titulusa került ábrázolásra. A fémből készült, általában sárgaréz lappal ellátott, pecsétnyomókat (typarium) ötvösök, uradalmi kovácsok, vésnökök készítették. A pecsétképek elkészítésére a megrendelők óhaja, az ismert képi ábrázolások, valamint a szentek

1. kép

2. kép

közismert attribútumai mellett a mesterek technikai képzettsége is hatással volt. A 19. század közepéig általában a pecsétmezőt latin nyelvű körirat övezte, amely a plébánia nevét tartalmazta (pl. Sigillum Ecclesiae Darazs). A pecsét elkészítésének dátumát is több esetben, feltüntették, azonban ez nem vált általános gyakorlattá. A magyar nyelvű feliratok alkalmazása az 1840-es évektől kezdve terjedt el. A pecsétlenyomatok anyaga ekkor már szinte kizárólag a pecsétlakk volt, amely a

középkorban használt viaszt teljesen háttérbe szorította. (A németalföldi eredetű pecsétlakk, közismertebb nevén „spanyol viasz”, használatra a 16. század második felében terjedt el Európában.) Az egyházközségi pecsétetek a legtöbb esetben kör alakúak voltak és majd' minden esetben vörös lakkot, viaszt használtak lenyomatuk elkészítéséhez.

Magyarországon már a középkorban is az egyik „legnépszerűbb” patrónus volt sárkányölő Szent György mártír. György a konstantini fordulatot megelőzően (Kr. u. 313) halt vértanúhalált. Számos életrajzváltozata maradt fenn, amelyek természetüknél fogva igen sok legendaelemet tartalmaznak. A sárkányölő motívum, amelyet elsősorban az irodalom és az ikonográfia alkalmaz előszeretettel, csak a későbbi nyugati hagyományokban jelent meg. A sárkány legyőzése a kereszténységnek a gonosz feletti diadalát szimbolizálja. A középkorban a lovagok, zarándokok védőszentjeként tisztelték elsősorban, majd fokozatosan vált a nép védőszentjévé: patrónusa lett a földműveseknek és állattalományoknak. A magyar egyház is a kezdetektől ápolta tiszteletét, így már Szent László király I. törvénykönyve kötelezővé tette emléknapjának (április 24.) megünnepelését. Tiszteletének egyik legékesebb bi-

3. kép

zonyítéka a Károly Róbert által 1326-ban életre hívott Szent György lovagrend volt. A szent tisztelete a középkori a helyneveinken is nyomon követhető, hiszen a 11–15. század között több mint száz település-, ill. helység nevében szerepelt a mártír neve.

A Szent György alakja került ábrázolásra a darázsai (ma Draß Horvátország) plébánia 1830-ban készült pecsétjén (1. kép).

A szentet a megszokott módon ábrázolták: egy ló nyeregében ülve győzelmet arat a sárkány felett. A finoman kidolgozott pecséten a férfi alak páncélban, fején római katonai sisakkal, oldalán karddal, kezeiben lándzsát tartva szúr a sárkány felé. A két hátsó lábán álló ló a jobb oldal felé fordul, lábai alatt a fenevaddal. A ló ugró alakja a sárkány eltiprását szimbolizálja. A sárkányt két lábbal és szárnyakkal ábrázolta a pecsétet készítő vésnök. A pécsi egyházmegyében Baranyaszentgyörgy (2. kép), Mecseknádasd (3. kép), valamint Regöly (4. kép) plébániái pecsétlenyomatain hasonlóan ábrázolták a mártírt. E

4. kép négy typarium közül ikonográfiailag Mecseknádasd pecsétje lett a legfinomabban kidolgozva.

■ Fedeles Tamás–Horváth István

Nagy Szent Gergely-jubileum

1400 éve hunyt el Nagy Szent Gergely pápa, az ókeresztény egyház egyik legkiemelkedőbb személyisége. Ezen ünnepi alkalomból Nagy Szent Gergely jubileumi év megszervezését vállalta magára a Gregorián Társaság, valamint a Magyar Liturgikus és Egyházzenei Intézet (MALEZI).

A jubileumi év nyitányaként 2004. március 13-án ünnepi szentmisét mutatott be dr. Ladocsi Gáspár püspök a Mátyás-templomban.

Március 27-én, szombaton a MALEZI székházában (VI., Budapest Városligeti fasor 42.) változatos témákat felölelő, neves előadókat felvonultató szimpóziumot szerveztek nagy Szent Gergely életéről és művéről, valamint a nevéhez fűződő népszokásokról.

Már az előkészületi év folyamán jeles európai és hazai zeneszerzők vállalkoztak arra, hogy egy-egy gregori-

án dallam felhasználásával a liturgiába beilleszthető darabokat komponáljanak. A nyolc ősbemutatóra a jubileumi év folyamán kerül sor.

Nagy Szent Gergely pápa római szenátori családban született. Egy évig Róma prefektusa volt, majd visszavonult, és Szent Benedek regulája szerint élt. II. Pelagius pápa felkérésére konstantinápolyi követ lett (579–85). A pápa halála után a római nép őt választotta pápává (590. szeptember 3.). Gergely a pápaságot az Egyház szolgálatának tekintette, így nevezte magát: „Isten szolgáinak szolgája”. 604. március 12-én halt meg. VIII. Bonifác negyediként a nagy nyugati egyházatyák közé sorolta Szent Ambrus, Szent Jeromos és Szent Ágoston mellé.

Számos tevékenysége közt jelentős a liturgia és a liturgikus ének terüle-

tén végzett munkássága. A Sacramentarium Gregorianum a pápai misék könyörgéseit és imádságait tartalmazza. 595-ben az ő rendeletére rendszerezték a mise antifónáit (énekeit). A hagyomány őt nevezi a Cantus Gregorianus szerzőjének.

Nagy Szent Gergely az iskolák patrónusa, nevéhez számos népszokás fűződik, így például a gergelyjárás.

Pécsi siker:

A jubileumi évre a Gregorián Társaság felkérésére képzőművészeti pályázatot írtak ki Nagy Szent Gergely tiszteletére. A tetszőleges technikával készült munkákat általános iskolai és középiskolai korosztályban bírálta el a zsűri.

A középiskolai kategóriában első helyezést ért el grafikus ábrázolásával Kiss Henrietta a pécsi Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának 11. F. osztályos tanulója.

A szentek nyomában

Isten hívásának egy töről fakadt, sokszirmú virágai

A 2002/2003-as tanévben megváltozott az általános iskolák hittanversenyének rendje.

A katolikus iskolák helyzeti előnyrel indultak, az önkormányzati is-

megfelelt, miszerint: „...a keresztény nevelőnek tudatosítania kell a gyermekek lelkében, hogy ennek az országnak az alapítói szentek voltak, és hazánkat Szent István a Szűzanya pártfogásába

kolák hittanosaival szemben. Ebből a tapasztalatból kiindulva szétválasztották a gyermekek versenyztetését.

Iskolánk (Árpádházi Szent Margit Katolikus Általános és Zeneiskola) ekkor négy évfolyammal működve felvállalta az alsó tagozatosok versenyének szervezését.

A katolikus intézmények többségükben védőszent nevét viselik, ez is jelzi számunkra, hogy példaképeink, segítők a szentek.

Hazánk iránti szeretetünk és elköteleződésünk egyik formája a magyar szentek tisztelete. Életük mély megismerése büszkeséggel és reménnyel tölti el szívünket: jó magyarnak lenni. Jó katolikus magyarnak lenni.

A Katechetikai Direktórium három pontban rögzíti a katolikus iskolák nevelési követelményeit. A verseny a harmadik pontnak teljes egészében

ajánlotta. Ezért elengedhetetlenül fontos a magyar szenteket eszményképpé állítani a növendékek elé.”

Szülőföldünk egyházának megalakulásával indultunk. Témánk az akkor és itt szolgált szentek életének megismerése volt. Szent István, Szent Gellért, Szent Adalbert, Boldog Mór, Szent Imre, Zoerárd Szent András és Benedek, Szent László.

Isten hívásának egy töről fakadt, sokszirmú virágai. Egy töről, mert Istenért és hazáért adták életüket. Sokszirmúak, mert volt köztük hallgató remete, szemlélő szerzetes, térítő püspök, harcedzett király ... Isten más és más eszközei.

A szív gazdagságát és az együttléti örömet fokozta a mindkét évben bemutatott szentmise. A verseny jó találkozási, ismerkedési alkalmat adott az egyházmegye katolikus iskoláinak. Az első évben mindegyik, az idén egy kivételével az összes iskola képviseltette magát. A legtöbb iskola több csapattal is indult. Ugyanis csapatversenyt szerveztünk, hiszen az együttműködést, együttgondolkodást előnybe helyezzük.

Örömmel tapasztaltuk, hogy mind gyermekek, mind pedagógusok jól éreztük magunkat. A versenyzés izgalmait legyőzve testvéries hangulat megteremtésén fáradoztunk. Nagy örömmel, hogy többen visszaterő versenyzőként jöttek el hozzánk.

Annak reményében köszöntünk el, hogy a szentek társaságában jövőre ismét találkozunk. ■ Lónárdt Edit

Kaszap jubileumi próba (1009–2007)

Az idén Húsvétől közös kalandra hívlak minden magyar cserkészt. Azért Húsvét, mert addigra talán még a legkisebb cserkész kezébe is eljutnak a hírek és a feltételek.

Jubileum, mert legalább a 100 éves jubileumi angliai Jamboree-ig tart. Miért Kaszap Istvánról elnevezve? 2000 minden keresztény számára különleges jubileum volt, sokan vártuk, hogy a Rómában összegyűlt ifjúsági találkozón kétfélmillió (!) fiatal előtt megtörténjen egy magyar fiú, Kaszap István boldoggá avatása. Nem sok híja volt. Most ugyanezt reméljük 2007-re. Hogy amikor a világ a cserkésztetre figyel, egy kiváló magyar fiatal ember, a tornász bajnok cserkész, példaképpül álljon a világ fiataljai előtt.

Lássuk a próbapontokat:

1. rendszeres sport vagy napi torna
2. Rendszeres nyelvtanulás
3. Napi önvizsgálat,
Franklin-tábla vezetése
4. Rendszeres naplóírás
5. Tiszta élet, tiszta párkapcsolat

Nos, ezekben volt kiváló a székesfehérvári tornász bajnok cserkész. Eleven volt és huncut, olykor nem is szorgalmas, amíg el nem kezdte önnevelését. De attól fogva aztán!

Nem véletlen a próbapontok sorrendje, hogy nem a hittel, hanem a sporttal kezdődik. Mert csak ép testben ép lélek. Vallásos nyelven: „a kegyelem természetére épít”. A próba pontjai a kegyelem működését alapozzák meg. Pál apostol szavai szerint kegyelmi kincsünket törekény cserépedényben őrizzük. A próba pontjai a törekény cserépedényt erősítik.

No és még valamit. Ma már nem a táboraink – az életünk válik Gilwell rendszerűvé, különösen az EU csatlakozás után. Minden pillanatban készen állni, minden váratlanra. Azonnal reagálni, találmányonak lenni és kitartani. Nézd meg a fenti pontokat! Ebben segítenek. A pezsdülő vértől gyorsan járó agy, sokoldalúság, összeszedettség, napra, percre készség. S mindennek végső alapja és hajtóereje, a tiszta élet mögött felsejlő szilárd hit! Ez a Kaszap-próba. Ne félj a névtől! Ahogy a katolikusok példaképnek tartják Albert Schweizert, avagy minálunk Gyökössi Endrét, úgy nézhet föl a protestáns cserkész Kaszap Istvánra. Mindnyájan büszkéek vagyunk rá! Kezd el Húsvétől, ha pontokat akarsz gyűjteni, a 2005. évi angliai Jamboree-ra. Kezd el Húsvétől, ha pontokat akarsz gyűjteni a jubileumi Jamboree-ra! Kezd el kézhezvételtől, ha tiszta emberként, becsületosan akarsz érvényesülni, egzisztenciát teremteni. Részletekért keresd Hegyi Lászlót. Addig is kalandra fel! ■ Kispál György cst.

Kínálatunk

1992-ben létrehoztuk az *Egyházi Intézmények Látogatását Szervező Irodát*. Elsőként a székesegyházat, kápolnáit, altemplomát és az akkor már elkészült Korszós Sírkamrát mutattuk be az érdeklődőknek.

1994-ben a *Mária kápolnát* berendeztük püspöki kincstárnak, ahol a pécsi Püspökség török megszállás utáni időkből fennmaradt – a liturgiában használatos – műkincseit mutatjuk be.

2000-ben újra megnyitotta kapuit a *Püspöki Pince*, ahol az egyházme-

géhez tartozó borvidékek borait kóstolhatják és vásárolhatják meg az ide betérők.

A Püspöki Főtemplomban található hazánk egyik legnagyobb orgonája, amely a híres pécsi *Angster orgonagyár 100. építménye*. A nyári időszakban rendszeresen orgonakoncerteket szervezünk európai hírű művészekkel.

A mediterrán nyarakon a Püspökség belső botanikus jellegű pihenőkertjében a *„Püspökvári esték”* címmel rendezett kamarakoncertek is nagy sikert arattak.

A Pécsi Egyházmegye hívőközösségében és a „tüke” péciesekben a legnagyobb örömet az váltotta ki, hogy *Főpásztorunk megnyitotta palotáját*, így lehetőség nyílt a rezidencia megtekintésére.

2001-ben Dr. Petró Sándor pécsi műgyűjtő az egyházmegyének ajándékozta 1000 darabos gyűjteményének 460 legértékesebb alkotását. A kiállítás, csak úgy, mint a püspöki palota június 21-től szeptember végéig csütörtökönként 14–17 óráig, kizárólag vezetővel látogatható.

Pécs városának római kori, öke-resztény emlékei 2000-ben a Világörökség részévé váltak. A Dóm téren az eddig ismert legnagyobb római kori temető található, ahol már látogatható a *Korszós és a Péter-Pál Sírkamra*.

A Pécsi Egyházmegyében egyre nagyobb igény van *zarándokturizmus* kialakítására.

Információ a 72/513-030-as telefonszámon.

Egyházmegyei Intézmények

■ Látogatását Szervező Iroda

Százéves az ófalui templom

Hatmillió forintos felújítás

A Mecsek hegység keleti határán, mindössze 6 kilométerre a főközlekedési úttól egy dombok által övezett völgyben fekszik a csodálatos természeti környezettel megáldott Ófalu vagy német nevén mondva Ohwala. A falu utcáin sétálók közös élménye a természet karnyújtásnyi közelsége: bármely égtáj felé fordulva hízlekedő domboldalak ölelését érzi az itt lakó. A természet játékos ajándéka a környék: olykor mintha a háztetőn hajtana végig a háttérdomboldalban kocsikázó szomszéd. Egy másik magaslaton a temető emelkedik a házak fölél: itt még a halál sem a szokott kíméletlenséggel szólítja el a távozót, a mindenhol látható domboldalon meghitt közelségben maradhat ő az itt maradékkal. Ez a körbezártság mégsem nyomasztó: a meredek oldalakon felfutó tekintet a tágulótér élményét nyújtja kárpótlásként. A meredek utak mentén öreg pincék beszélgetésre invitálnak, még feljebb elvezetnek a közeli erdőig, a kirándulások élményét ígérve.

A települést először 1426-ban említik írásos források. Fellelhető a falu egy 1560-as keltezésű oklevélben is, id. Draskovics György pécsi püspök birtokaként. A török birodalom alatt elnéptelenedett, majd csak a XVII. század vége felé kezdett újra benépesülni, amikor a bonyhádi Perczel család birtokába került. Ekkor kezdődött meg a németek betelepítése, akik a mai napig Ófalu lakosságának 80%-át adják.

Jelenleg a falu lakossága 369 fő, melyből kb. 25% nyugdíjas korú. Az aktív korúak nagy része a környező településekre jár dolgozni.

A falu ünnepei, hagyományai általában az egyházi év jeles napjaihoz kötődnek. Bár a mostani lakosságnak csak 15%-a jár rendszeresen szentmisére, a nagyobb ünnepeken azért megtöltik a takaros kis templomukat, melyet Páduai Szent Antal tiszteletére emeltek Walter Antal pécsi kanonok irányításával 1904-ben.

Ma is őrzi régi patináját. Berendezése egyszerű, de mégis a belépő embert megszólító. Nagyböjt utolsó vasárnapján, Jézus jeruzsálemi bevonulására emlékezve a Passiót együtt éneklük német nyelven. Fel-támadáskor és Urunk mennybemenetelének ünnepén körmenetben vonulnak a virágokkal díszített templom körül. Nagyboldogasszony ünnepén meghatározott gyógnövé-

nyeket gyűjtenek, csokorba kötik, majd a szentmisén a pap megszenteli és ez a következő egy évben a lakás díszévé válik.

Ezekben a hónapokban a falu apraja nagyja azon dolgozik, hogy 100 éves templomukat ismét széppé tegye, az idő vasfoga által hagyott nyomokat rendbe hozza. Összefogtak. Évek óta tervezték a most elkezdődött felújítást. Első lépésként a vakolat elnedvesedett részét kellett eltávolítani 1,80 m magasságban ahhoz, hogy kellőképpen kiszáradhasson a falfelület. Ezt, valamint az utána következő takarítást, a templom előtti tér burkolását együtt végezte a falu apraja-nagyja, átérezvén a feladat fontosságát, a mindannyiuk szeme előtt lebegő nemes célt. Ennek az összefogásnak eredménye nem csak a társadalmi munka, de a restaurálás költségének egyharmada is, melyet maguktól vonva adtak össze családos és egyedül-

álló lakosok egyaránt. Ahhoz viszont, hogy mindez megvalósuljon, a közös munka elinduljon, szükség volt egy olyan plébánosra, mint Wigand István, aki elére állt a csapatnak és kijárta azokat az utakat, melyeken keresztül eljutottak a mostani állapothoz.

A hiányzó források előteremtéséhez plébánosuk kezdeményezésére CD-t készítettek, melyen a több mint 50 éve szolgáló kórus által előadott német nyelvű egyházi énekek szerepelnek.

A templom szentelését június 12-ére tervezik. E napra meghívták Mayer Mihály megyéspüspök urat, valamint a falu elszármazott lakosait is.

Tízéves jubileumára készül a Szent Mór Iskolaközpont

Az intézmény nevében szereplő katolikus jelző, a szó „egyetemességet” jelentő értelmében nem kirekesztő kíván lenni, tehát nyitva áll a protestáns testvérek és az őszintén keresők előtt is. Egyértelműen keresztény szellemiséget és aktív együttműködést kíván a családoktól. Vallja, hogy eredményes munkát csak kiegyensúlyozott szülő és gyermek kapcsolatra építhet. Ennek érdekében és elősegítésére szervezik meg minden évben a családi hangversenyt, a bálakat, család-szemináriumokat, sporteseményeket vagy például a már hagyománnyá vált 24 órás rendezvényt, melyen első évben pl. olvasónapot tartottak.

Meghatározó és elengedhetetlen a kötelező tananyag végzése mellett a tanulás-módszertani fejlesztés, melyben benne foglaltatik a gondolkodás és a megismerés képességeinek fejlesztése, a személyes értékek tudatosítása, a tanulást segítő érzelmi és motivációs tényezők megerősítése. Ezt kitűnően szolgálja az évenként megrendezett művelődéstörténeti hét, amikor egy adott korszakhoz kapcsolódóan megelevenednek az egész évben szerzett ismeretek. Elkészítik a korabeli öltözetet, épületeket, táncokat, játékokat és sportverse-

nyeket rendeznek. Történelmi egyéniségek szerepébe bújnak.

Nagy hangsúlyt fektet az iskola vezetése a nyelvoktatásra. Az eddigi hagyományos, heti 2-3 órában megvalósuló oktatást óraszámemeléssel felváltották „Villám nyelvoktatásra”, melynek segítségével a diákok könnyen, játékos formában sajátíthatják el a tanult nyelvet, és tanulmányaik végén sikeres vizsgát tehetnek. Az iskolában angol, német, francia és latin nyelvoktatás folyik.

Balló Andrásné így mesél az iskolában működő napköziről: Iskolánk szerkesztését képezi a napközi. Otthonosságra, derűs, nyugodt csoportlétköre, kiscsoportos tanulási lehetőségei segítik tanulóikat önállóságuk, egymásért érzett és vállalt felelősségük, segítőkészségük, közösségi kapcsolataik kialakításában.

A mindennapi tanulási foglalkozás mellett fontos a szabadidő hasznos eltöltése a gyermekek életében. Játsszóházi foglalkozásokat, szabadidős programokat szervezünk számukra. Évente több alkalommal „Nagy-játsszóházas” rendezvényeink vannak, melyek a hagyományörző egyházi és családi ünnepekhez kapcsolódnak. A nyár elején mese- és túratáborokban a tartalmas kikapcsolódás

mellett az egész tanévben gyűjtött ismereteket felhasználva képességeik fejlesztésére nyílik lehetőség.

Az ünnepek céljáról, szerepéről Gyöngyösi István, az iskola énektanára számol be: A különféle egyházi, társadalmi illetve iskolai ünnepek megtartásának legfőbb célja, hogy közösségben, egységben, méltón és értékek felsorakoztatása közepette éljünk át fontos eseményeket; amelyekkel magunknak és környezetünknek is megmutathatjuk, hogy tiszteletet ébresztve kiemelkedünk időnként a hétköznapok sorából.

Az iskola nem abban méri le teljesítményét, hogy milyen eredményeket érnek el a gyerekek, mégis figyelemre méltó, hogy számos országos és nemzetközi tantárgyi, sport és művészeti versenyekről hozzák el a legkiválóbb díjakat.

- 1990-ben kezd újra működni a fiúénekeseket nevelő Püspöki Énekiskola
- 1995-ben válik koedukált katolikus általános iskolává. Az intézmény fenntartója Mayer Mihály megyéspüspök.
- A kibővült, már lányokat is fogadó iskola vezetésére, Uzsálné dr. Pécsi Ritát kérte fel püspök úr.
- Intenzív növekedés kezdődött, hisz az átvett 77 növendéklétszám az eltelt 9 tanév alatt 600-ra szaporodott, s azóta is folyamatosan növekszik.
- 1996-ban önálló – a teljes képzési struktúrába integrált – zeneiskolával, 11 tanszakkal bővült.
- 1996-ban vette fel Szent Mór pécsi püspök nevét, aki egyben egyházmegyének védőszentje is.
- 1997-ben 8 osztályos gimnáziumi képzés is indult. 1998-tól a zeneiskola képzőművészeti tanszakkal kiegészülve művészeti iskolává fejlődött.

PÁRTFOGÓJUKRA EMLÉKEZTEK

A szekszárdi Szent József Katolikus Általános Iskolában védőszentjükre emlékeztek március 19-én. E napon közös imádsággal, színjátéssal, vetélkedőkkel és játékkal tették emlékeztetővé az ünnepet. A gyermekek előtt példaként jelenik meg egyszerűségével és istenszeretettel Szent József. Az iskoláról bővebben májusi számunkban olvashatnak.

A magyar cserkészzet útja

Több, mint kilenc évtizeddel ezelőtt, 1912. december 28-án – a betlehemi pincy vértanúk emléknapján – alakult meg Budapesten a Magyar Cserkészszövetség. Am maga a magyar cserkészmozgalom, de ezen túlmenően a világcserkész-
szet ennél valamivel „öregebb”.

Hogy is kezdődött?

Mik voltak a nagyvilágban ma már mintegy 30 milliónyi gyermeket, ifjú- és öregcserkészt számláló, a történelemben egyedülállóan sikeres mozgalom megszületésének előzményei? A jeles régész, történész-tudós, Bakay Kornél 1989-ben megjelent Ragyogj cserkészlilium című nagysikerű könyvéből idézek:

„Legelőször Amerikában gondoltak arra, hogy meg kell teremteni a gyerekek külön életét, amelyben igazán jól érzik magukat. E. Thomson-Seton az indián romantikát használta fel. Úgy gondolta, hogy az iskola csak tanít, de nem nevel,

ló tábormoka a tettek útjára lépett; 1907 nyarán – éppen 50 éves volt akkor – négy órsbe osztott 24 fiúval a La Manche csatorna nyugati medencéjében lévő Brownsea szigetén tábortáborba szállt. Ez volt a világ legelső cserkész-tábor. A következő évben papírra vetette Scouting for Boys (Cserkészzet fiúknak) című világsikerű könyvének sorait., mely nem fontoskodó, íróasztal mellett kiagyalt elméleti pedagógiai írás, hanem fordulatos, táborútnél előadott vonzó, romantikus történetek sorozata. Ezt követően Birkenheadben az ifjúsági székházban bejelentette a cserkészmozgalom megalakulását, ismertette a tíz törvény általa megfogalmazott szövegét.

Az első magyar csapat

Alig két esztendő telt el ezek után – miközben a cserkészlet kilépve Nagy-Britanniából elindult világhódító útjára – a nagybecskereki (ma Zrenjanin néven

származású, a magyar cserkészetbe talpraesettséget, strammságot beültető Bing Edét is.

Az első világháború idején, 1915-ben egy műegyetemista öregdiák, a későbbi nemzetközi rangú építész és várostervező, Forbát (Füchsl) Alfréd kezdeményezésére megszületik az első vidéki magyar cserkészcsapat Pécsen, az Állami Reáliskolában (a mai Széchenyi István Gimnázium jogelődje) 10. sz. P.Á.R. néven. / A csapatok a sorszámokat nagyjából a megalakulás időrendjében kapták a Magyar Cserkészszövetségtől.) Egy évvel később már a Ciszterci Főgimnázium kis- és nagycserkészei tömörülnek csapatba 47-es sorszámmal Baumgartner Alan fiatal ciszterci atya parancsnoksága alatt.

Vesztett háború, őszirózsás forradalom, véres tanácsköztársaság, trianoni ország-csonkítás; a magyar történelem legsötétebb évei következnek, de a cserkészlet a legsúlyosabb nehézségek ellenére növekszik, erősödik – főleg 1920 után, amikor egy világhírű földrajztudós, két ízben is Magyarország miniszterelnöke, gróf Teleki Pál áll a mozgalom élére. A 20-as évek elején a lányok is elindulnak a cserkészlet ösvényein; megalakul a Leánycserkész Szövetség Lindemeyer Antónia vezetésével.

A háborús éveket nem számítva 1920-tól, az olimpiai játékokhoz hasonlóan négyévenként rendezik meg a cserkészek világtalálkozójukat, melyet afrikai eredetű szóval Jamboree-nak (dzsembori) neveznek. A magyarok az 1924-es koppenhágai világtáborozástól kapcsolódtak be ezek sorozatába. Óriási meglepetésre a nemzetek cserkészeinek versenyében az USA és Nagy-Britannia mögött a harmadik helyen végeztek a mieink a dán főváros melletti táborozáson. A magyar cserkészlet ázsioja elismertsége ettől kezdve évről évre növekedett. 1926-ban Sík Sándor irányításával a fővárostól északra a megyeri dombokon 8000 fiú sátorozott a Nemzeti Nagytáborban. Számos külföldi cserkészszövetség is képviseltette magát.

Gödöllő

1933-ban pedig Magyarországot bízták meg a IV. Világ-Jamboree megrendezésével a gödöllői királyi parkban. A mintegy 30.000 magyar és külföldi cserkész 54 nemzet képviselőjében két héten keresztül nemes versengések, akadályversenyek, kulturális bemutatók keretében tett tanúságot az Isten-hit, a testvériség, a nemzetek egymásra találásának eszméje mellett. A jelen volt Baden Powell megnyitó szavaiból idézünk: „Lássatok annyit ebből a csodálatos országból, amennyit csak lehet. De mindenek előtt szerezetek barátokat! Békét akarok látni minden ország lakói között...” (Folytatjuk)

■ Ivasivka Máttyás cserkésztestvér

Tifkos cserkész-tábor a Mecsekben, 1955 nyarán

így hát belopta a serdülők lelkébe a romantikát, a természet szeretetét, az egymásrautaltság tudatát...

A veszélynek kitett gyerekek, az utca gyermekeinek megmentésére azonban először egy angol katonatiszt, Robert Baden-Powell gondolt. (A világ cserkészei a mai napig egyszerűen Bi-Pi-nek nevezik ezt a kiváló embert, aki egyébként a gőzmozdony feltalálójának, G. Stephensonnak rokonságához tartozott. I. M.)

Ő volt az, aki rátalált a legigazibb módszerre. A városok, kivált a nagyvárosok társadalma kivetkőztette a fiatalokat korábbi életformájukból, elpuhultak testben, eldurvultak lélekben, elvesztették kapcsolatukat a természettel, nem voltak önállóak, nem tudták kiélni tettvágyukat és ez romboló szenvedélyeket hívott életre... Elterjedt a durvaság, a dohányzás, közönséges, csúf beszéd, megnőtt az ifjúkori alkoholfogyasztás...”

És 97 évvel ezelőtt Bi-Pi, a brit világbirodalom akkor már köztisztviselőben ál-

Szerbiához tartozik) piarista gimnázium egyik tanára, Králik László magyarra fordította és az iskola évkönyvében közölte a Scouting for Boys néhány részletét. Az ő leleménye a boy-scout angol kifejezés magyar megfelelője: ő még „cserkész fiúknak” nevezi a Bi-Pit követő fiatalokat. /2002. augusztus 20. óta emléktábla őrzi a nagybecskereki piarista templomban a jeles írás megszületésének tényét./

Egy évvel később, 1910-ben Budapesten megalakul az első magyar cserkészcsapat, melyet rövid időn belül – egyelőre csak a fővárosban – további nyolc követ. Akkoriban még alig-alig használták az ökumenikus kifejezést, ám a cserkészletben már a kezdetektől életre vált ez a nemes gondolat. Hazai kezdeményezői közt ott találjuk a protestáns Szilassy Aladárt, Megyeresy Bélát, Papp Gyulát, majd később a nagyhírű Karácsony Sándor professzort, a katolikus Sík Sándort, Lzsóf Alajost, Kanitz Istvánt, sőt a zsidó

Boldog Özséb közössége

Bertalan, pécsi püspök a Mecsekben, a Patacs fölötti hegyen, 1225-ben monostort emeltetett a környék remetái számára, akik a püspök joghatósága alatt éltek jámbor életet, s később csatlakoztak Boldog Özséb közösségéhez. Özséb 1246-ban esztergomi kanonokként úgy döntött, hogy remeteségbe vonul a Pilis hegyeibe. Itt látomásban részesült: szélvihar támadt, mint pünkösdkor, de a fák

kommunista államhatalom 1950-ben feloszlatta a szerzetesrendeket. Ekkor hazánkban a pálos szerzetesek száma 38 volt. A tagok toborzása azonban titokban folytatódott, ekkor alakult a „klandesz-tin” pálosok szervezete.

A rendszerváltozás után 4 kolostorban indulhatott meg ismét a pálos élet, Budapesten, Pécsen, Márianosztrán és Petőfiszálláson. Napjainkban hazánkban

nem mozdultak, lángnyelveket látott szerzetesét, melyek egyetlen nagy lánggá egyesültek. Miután megfejtette e látomást, rájött, hogy neki kell összegyűjtenie a szétszórta remetéket. Így monostort és egy templomot épített a mai Keszthely falu közelében, a Szent Kereszt tiszteletére. Az új rend védőszentjévé Remete Szent Pált választotta. A Szentszék 1308-ban engedélyezte számukra az agostonos regulát, és pápai jogú renddé nyilvánította a Pálosokat.

A rend ezután töretlenül fejlődött egészen a török megszállásig. A XV. századra az országban 900 pálos élt. A rend Európában is sok helyen elterjedt: Lengyelországban, Németországban, Portugáliában, Franciaországban, Olaszországban, sőt még Palesztinában is. A XVI. századra a világon 8 provinciában, kb. 300 kolostoruk volt, melyekben átlagosan 12-20 szerzetes élt.

Buda felszabadulását követően, az újraszervezés nehézségeinek megoldása után, a Pálos Rend ismét fejlődésnek indult. 1770-ben a Rendet a monasztikus szerzetesrendek közé sorolták. A tudományok és az irodalom területén az egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrend tagjai jelentős szerepet tölthettek be. Az újabb virágzást II. József 1786-os feloszlató rendelete típortta el, amely után csak Lengyelországban maradt meg egy kis mag.

A pálosoknak a rend megszüntetése után 150 évig nem sikerült újraéledniük Magyarországon, csak 1934-ben nyílt lehetőség a hazatelepülésre. A rend fejlődését azonban megakadályozta, hogy a

kívül Lengyelországban, Németországban, Olaszországban, Fehéroroszországban, Ukrajnában, Horvátországban, Szlovákiában, Csehországban, Belgiumban, Kamerunban, Ausztráliában, a Dél-afrikai Köztársaságban és az USA-ban, 56 rendházban, kb. 400 szerzetes él.

A magyarságtudat mindig jellemzője volt a rendnek. A pálos szerzetes elsősorban nem magáért, hanem nemzetéért, hazájáért imádkozik és vezekel.

A rendre a remete szellemiség hármasság jellege nyomja rá bélyegét: az imádság, a magány és a vezeklés szeretete. „Rendünk kezdetül fogva végzett apostoli munkát is, ami kezdetben tanúságtételből, tanításokból és imádságból állott. A történelem folyamán az Egyház rendelkezéséből apostoli munkában vesz részt: az igehirdetésben, a szentségek kiszolgáltatásában saját templomainkban; sőt missziós és tanítási feladatot vállal. Rendünk tehát mindig nyitott volt az Isten népe szükségleteinek és az idők jeleinek felismerésében. Helyesen megértve tehát rendünk jellegét az elmélkedő és tanúságtéző imádságos életet buzgó lelkipásztori munkával egyesítjük.” (Konstitúció 47. cikkely)

Mint láthattuk, a Pálos Rendnek mindvégig jellemzője volt a rugalmasság. A jelenlegi szabályzat is, amit 1986-ban fogadott el a Szentatya, lehetőséget nyújt a szerzetesek számára a renden belül személyes karizmáik kibontakoztatására, megélésére. Az elvonult, csendes és magányban eltöltött és a buzgó lelkipásztori, tanító, missziós élet így férhet meg egymással egy renden, egy kolostoron belül. ■ Fr. Káplár M. Dávid

Szerzetesek vallomásai

Mit jelent nekem pálosnak lenni?

P. Péter:

Sík Sándor programját próbálom megélni: „hogy sugarai eleven tüzét, mik lelkéből a lelkembe égtek, / sugározom csendesen szerzetesét, / A testvéreknek, kik az éjben járnak, az Isten küldött szentjánosbogárnak.” Mivel Isten Szent János szerint maga a Szeretet, próbálom megéreztetni minden papi ténykedésben, mégpedig úgy, ahogy reggelenként imádkozzuk: „Szerénységben és csendes visszavonultságban.”

P. János:

Pálos lelkiségem alapja az imádság, a szemlélődés, a magányban Istennel töltött idő. Ehhez társul – egyszerre apostoli tevékenységként és egyben saját megszentelődésem javára – a vezeklés, önmegtágadás gyakorlatai. A lelkipásztori munka a magányból, elmélkedésből, Istennel való kapcsolatomból táplálkozik: törekedve arra, hogy az, az átelmékedett, megélt igazságoknak továbbadása legyen. A közös élet, a kolostori közösség: a testvéri szeretet megtapasztalásának és gyakorlásának, az abban való növekedésnek a színhelye.

Fr. Bánk:

„Csak egyet kérek az Úrtól egy a vágyam: hogy az Úr házában lakjam életem minden napján, hogy élvezhessem az Úr édességét, és szemlélhessem szent templomát” (Zsolt 26,4) Ezt jelenti nekem a pálos hivatás: szeretni akarom az engem végtelenül szerető, önmagát áldozatul adó Istent.

Fr. Áron:

Számomra az egység, a közösségi élet a fontos. Ezt nem csak a testvéri életre értem, hanem az Istennel levő állandó egységes kapcsolatra, amelyet a közös imádságok, elmélkedések, rekreációk, rekollektív napok által érhetek el. Ezen kívül, mint pálos szerzetes a legfontosabbnak tartom a szentmise áldozatot, mert a szentmise szenteli meg az egész napomat.

Fr. Szabolcs:

Legfontosabb számomra az Istenhez tartozás, Isten szeretetének tudatosítása minden pillanatban, illetve az előbbieket kiemelése a lemondás térére. Nagy jelentőségűnek tartom az emberek mellé való odaállást. A nemzet problémáira mindig nyitottnak kell lennünk.

Ministránstábor Püspökszentlászlón

A táborunk Püspökszentlászlón volt a táborházban, melyen 21 gyermek és 6 felnőtt vett részt, a tervezett létszám szerint. Mivel tematikus tábor volt, a szórakozáson és pihenésen kívül nevelési célt is kitűztünk: a ministránsok érezzék meg miért jó az Úr Jézus „nyájához” tartozni.

Mindjárt a tábor bejáratánál, lehetett befizetni a táborozásra szánt pénzt és elintézni minden egyéb problémát (élelmiszer leadás, orvosi igazolások, „tiltott tárgyak! stb.) Azután kinyílt a karám kapuja és a jó pásztor megkérdezte a ministránsokat, hogy: „Beakarnak-e jönni?” Erre a válasz így hangzott: „Beeee...”

Az ebédlőben megismerkedtünk egymással, elmondtuk a nevünket és honnan jöttünk. Illusztrálásként a Pécsi Egyházmegye térképére feltettük azokat a bárányokat, melyekre keresztnevünk volt írva. („Neveden szólítottalak.”) Az

minket, keresésünkre indult és friss hideg vízzel, pihenésre alkalmas pléddekkkel és nem utolsósorban lelki vígaszszal várt minket.

A tábor ideje alatt – mivel sajnos „az ördög nem alszik” –, időnként egy egészen hosszúra nyúló „búnlajstromot” írt fel a „Krampusz”, amiért időnként meg kellett szenvedni. Sőt majdnem sikerült neki elérnie azt, hogy a tábornak vége legyen idő előtt. Az úgy történt..., hogy a felnőttek beleegyeztek a ministránsok kérésére egy focibajnokság beiktatására a programba. Nem is volt ez rossz ötlet az elején. Felosztottuk a csapatokat és elkezdődhetett a meccsek sorozata, amelyben a felnőtt vezetők csapata is helyt állt. (4 pár mezítlásos topa lányláb...) Nagy volt a lelkesedés, mindaddig, míg a „szöcske bele nem szólt”. Ugyanis visszaélve a jó Pásztor jóságával, hallgatva a rossz tanácsokra a játék véget ért. Hosszú percek elteltével rájöttünk, hogy kár elrontani a tábor vidám hangulatát, bocsánatot kértünk azoktól, akiket megbántottunk a viselkedésünkkel, megígérve, hogy a tábor hátralévő részében jobban fogunk egymásra figyelni. Ez meg is történt, mert a

Így minden csapat két jelenettel készülhetett, melyet főpróbaként egymásnak adtunk elő. Meghallgattuk a kritikákat és igyekeztünk javítani ott ahol kellett. Nagyboldogasszony ünnepének előestéjén nagy megtiszteltetésben volt részünk, ugyanis Mayer Mihály Püspök atya tartott nekünk – és a minket meglátogató kedves szülőknek és érdeklődőknek – ünnepi szentmisét. Utána szeretettel megnézte a vendégekkel együtt műsorunkat.

Ezenkívül volt még ebben a hétben erdei akadályverseny, éjszakai kirándulás, templomberendező játék. Sok barátság kötődött, hiszen voltunk a táborban: Aranyosgadányból, Bátaszékről, Beremendről, Bicsédről, Bogádról, Kisvejkéről, Komlórról, Lengyelről, Mecseknyádasdról, Mucsfáról, Szekszárdról, Siklósról, Vásárosdombórról, Véméndről. Szombat reggel a rendrakás után egy levelet írtunk a jó Istennek és egyet a jó Pásztornak. Táborunk szentmisével fejeződött be. A szentmise végén minden résztvevő kapott egy emlékképet, és az egész héten át tartó pontgyűjtő verseny alapján a különböző díjakat csapatonként és egyéni leg. Elbúcsúztunk egymástól legtöbben azzal a reménnyel, hogy jövőre újra találkozunk egymással.

■ Hamzau Relu
bicsérdi plébános

étkezéseken kívül gyakran találkoztunk az ebédlőben – mely a meleg napokban húst adott számunkra –, itt beszélgettünk, megismerkedtünk „Fehérke” – a kis bárány – történetével, akinek helyzetébe az egész tábor folyamán próbáltunk behelyezkedni. Megtanultuk mit jelent a „REND”, „MINDENNEK MEG VAN A MAGA IDEJE ÉS HELYE”, a „NYUGALOM” és a „BÉKE”. Ezt nem mindig tudtuk, hisz a reggeli rendrakás és takarítás közben a „Krampusz” mindig talált valamit, amit zsákjába rejthetett és amiért este váltságdíjat követelt a tábortűz körül. Bár velünk volt az Úr Jézus, azért néha „eltévedtünk” és újból rászorultunk társaink segítségére. Így megtanultuk, hogy egy nyáj van, és egy pásztor.

Előfordult, hogy nem a jó Pásztor hangjára figyeltünk, hanem a rossz Pásztoréra. Emiatt kemény próbát kellett kiállnunk: átmentünk hegyen-völgyön céltalanul, szomjazva, magunkkal vittük a sebesülteket. Megismertük, milyen érzés lehetett Fehérke számára a „halál sötét völgyében” járni. Meglepetésünkre azonban a jó Pásztor nem hagyott el

kölcsonos kiengesztelődés után csapatonként készültünk az esti bulira. De ne fussunk az események elé. Hanem...

A tábor menetében sok játék és vetélkedő volt, ezek közül kiemelkedett a színdarab, melyre a legtöbbet készültünk. Bibliai történeteket dramatizáltunk csapatonként. Próbáltuk megjeleníteni az eredeti történetet, majd átdolgoztuk a mai időkre.

Ünnepet keresünk

Az alábbi ábrában négy értelmes szó van elrejtve. Ezeket vízszintesen, függőlegesen és átlósan is kereshetitek. A szavakból három arra válaszol, hogy mi az ünnep, amit keresünk. A negyedikből azt tudjátok meg, hogy húsvét után hány nappal van az ünnep:

N	M	E	N	E	J	I
K	E	R	E	X	É	S
E	N	G	E	L	Z	T
N	E	E	Y	A	U	E
E	T	R	H	V	S	A
L	E	F	Ó	A	E	W
E	L	M	E	G	X	N
M	E	N	N	Y	B	E

humor

Az ifjúsági csoport kirándulni megy, s magukkal viszik a plébánost is. Útközben lerobban az ócska kisbusz. Az egyik határozott ifjú rögtön intézkedik:

– Most szépen felosztjuk a munkát egymás között. Zsuzsa kiteszi az útra az elakadást jelző háromszöget, Feri meg én megvizsgáljuk az elektromosságot, Tamás és Pali a motort nézik át. Plébános atyánk pedig a szerelés megkezdésekor fáradjon hallótávolságon kívülre!

*

„...És Isten megteremte a bort, hogy vigadjanak az emberek.

És az emberek vigadtak és Isten látta, hogy ez jó.

Aztán az emberek egyre többet vigadtak és egyre kevesebbet törődtek Istennel és Isten látta, hogy ez nem jó.

És ekkor Isten megteremte a másnapot...”

*

Kérdés: Megengedi-e a katolikus egyház, hogy az ember feleségül vegye özvegye nővérét? Nem, mivel a feltámadás után nem nőülnek és férjhez sem mennek (Mt 22,30)

*

– Hogy hívják a bűnbánó tehenet?

– ???

– Bocsi, Bocsi Tarka...

i mádságok

Köszönjük Atyánk

Köszönjük Néked,
Atyánk, az éjt,
A hajnali üdítő fényt,
nyugalmat,
Szerető gondoskodást,
a falatot,
Mindent, mi megszépíti
a napot.
Segíts,
hogy mindig azt tegyünk,
Mi másoknak jó,
s hogy kedvesek legyünk.
Akár dolgozunk,
akár játszunk,
Telve szeretettel
nyomodban járunk.

Oviban

Én szeretem az ovit.
Van ott víz és homok,
Meg könyvek, játékok is:
Bábozhatunk
és festhetünk.
Istenem, ugye mehetek
holnap is?

A mai nap

A mai napot is Urunk adta:
Örvendjünk és vígadjunk
rajta!

Melyik könyvből való az idézet?

Az alábbi táblázatban a be-rek szótól kiindulva minden sorba egy szó kerül, úgy, hogy az előző szóhoz képest egyetlen betűt lehet megváltoztatni. Ilyen módon kell eljutni, a fizet szóig. A kiemelt négyzeteket a számozás szerint összeolvasva kiderül, hogy az itt olvasható idézet a Biblia melyik könyvében olvasható:

„Te alkottad az eget és a földet, s az összes csodálatos dolgot, amit az ég pereme magában foglal. Te vagy mindennek az Ura, nincs, aki ellenállna fölségnek.”

B	E	R	E	K
	1.			
				2.
		6.		
		3.		
				4.
			5.	
F	I	Z	E	T

a jánló

Dinnyés József

Úti áldás (CD)

Zenés barangolás a hit és a költészet világában – az ismert énekes-gitáros új lemezén magyar költők hitvalló verseit énekl: Babits Mihály, Szép Ernő, Ady Endre, Somlyó Zoltán, Szabó Lőrinc, Kalász László, Vári Fábrián László, Áprily Lajos, Ladányi Mihály...

Michel Quoist

Igy élni jó

Az ember sikerre vágyik. Fölfedezi a világegyetem legnagyobb titkait is – de tanácsalannul áll saját személyiségének titka előtt. Pedig, ha megtagadja lelkét, mindent elveszít: nem ember többé. Michel Quoist az élet valódi és teljes sikeréhez szeretné segíteni Olvasóját. Címek a tartalomból: Ember a talpán – Ne fojtsd el, nemesítsd! – A nő - Ifjú vagy, készülj fel a szerelemre! – Mikor fogadod el végre önmagadat? – Tudj örülni! – Szépségápolás – Ne terheld túl magad! – Tudj megállni! – Ki az a másik? – Vitatkozni a másikkal – A szenvedés, az ember tragikus műve – Az Atya terve a világgal – Ne csüggedj el soha!

*

A kiadványok megvásárolhatók és megrendelhetők:

szent istván társulat
1053 Budapest Kossuth Lajos u. 1.
Telefon: 318-6957/22; 317-4890
A boltjainkban nyugdíjas-, pedagógus- és diákigazolvánnyal vásárlók 10% kedvezményt kapnak a Szent István Társulat könyveiből!

POSTAI RENDELÉS
Szent István Társulat Vevőszolgálati Iroda
1364 Budapest, Pf. 277.
Tel.: 218-5820
Fax: 455-0881
E-mail: szit@stephanus.hu

INTERNETES KÖNYVÁRUHÁZ
http://www.stephanus.hu

Egyházmegyei kántorképző

Egyházmegyénkben évtizedek óta működik kántorképző tanfolyam. Az évek hosszú sora alatt bár voltak átalakulások, változások, mégis a cél egy maradt: segítsük, tanítsuk azokat a növendékeket, akik szeretnék Istent szolgálni a liturgiában.

Az oktatás igen sokrétű, hiszen az elsajátítandó ismeret is igen széles skálájú.

Ám valamennyi ismeretnél fontosabbnak tartjuk azt, hogy azok az emberek, akik a liturgia szolgálatába lépnek, lelkiileg is készek legyenek a feladatra. A közös szentmisék, imádságok, beszélgetések mind ezt a célt szolgálják.

A tanfolyam ideje négy év, ami az év folyamán 6 + 6 alkalmat jelentett, majd ezt követte a nyári „intenzív” két hét, ami a legeredményesebbnek tekinthető. A hosszabb együttléttel alatt a rendszeres óráknak, a gyakorlati lehetőségeknek, a napi szentmiséknek, imádságoknak, szolgálatnak, közös szabadidős programoknak köszönhetően igazán eredményes éveket zárhattunk le.

A tananyagok kialakításában nem maradtunk magunkra, hiszen az országban működő kántorképzőkkel állandó kapcsolataink vannak. Tantárgyaink egy része a zene alapjainak megtanulását (szolfézs, zeneelmélet), majd a zene-egyházzene fejlődését (zenetörténet, gregorián), a népénekek elsajátítását, valamint a kántori gyakorlathoz elengedhetlenül szükséges képességek, ismeretek fejlesztését (magánének, karvezetés, kórus) tekinteti feladatának. A liturgia óra fontos ismeretet ad az egyházi év alakulásáról, a tradíciók, ünnepek megismeréséről, átéléséről. A hangszeroktatás a legelemibb része a tanulmányoknak. Azok a diákok, akik előképzettség nélkül érkeznek hozzánk, az első években zongora oktatásban vesznek részt, majd megfelelő szint elérése után elkezdhetik az orgona órákat. (Hangszeres előképzettség esetén előbb kezdődhet az orgona oktatás.)

A már említett rendszeresség előnyeit látva régóta szerettünk volna megoldást találni arra, hogy az évközi óraszámok növekedhessenek. A tantárgyak jó része gyakorlati jellegű, így a több és gyakoribb óraszámokkal jobb eredményeket érhetünk el. Ez a vágyunk az idei évben megvalósult, hiszen csatlakozva a Szent Mór Iskolaközponthoz lehetőségünk nyílt a heti órákra. Hangszeres oktatás heti 2 x 30 perc, s emellett 90 perc jut a többi tantárgyra. A tanulónak ha erre máshol nincs lehetőségük hetente biztosítunk gyakorlati időt a Bazilika kápolnájában.

Nagy örömünkre szolgál, hogy a kántorképző nem ér véget az oklevél átadásával, hiszen a közös szolgálat továbbra is összetart minket. Számíthatunk egymás segítségére, tapasztalataira. Bízunk abban, hogy Istennek tetsző szolgálatra kész diákok kerülnek ki a négy év után.

Várjuk mindazok jelentkezését, akik szeretnék megismerni az orgonát, „a hangszerek királynőjét”, s kedvet éreznek erre a szép szolgálatra, a szolgálatához szükséges tudás elsajátítására.

Jelentkezni Szamosi Szabolcsnál a 72-513-030-as számon lehet.

„Jöjj Szentlélek, jöjj közénk”

Szentlélek szemináriumot indított a Katolikus Karizmatikus Megújulás Mozgalom.

Pécsett már öt közösség kapcsolódott be ebbe a szemináriumba, több mint száz résztvevővel.

E 8 héten át tartandó szeminárium arról szól, hogy hogyan tudjuk gyökeresen megújítani életünket, hogy megtapasztalhassuk az élő Isten jelenlétét.

Minden héten összejönnek a résztvevők, és egy tanítást hallgatnak meg a keresztény élet különböző kérdéseiről. Isten szeretetéről, szabadító erejéről, a Szentlélek ajándékairól, a közösségről, valamint arról, hogy Isten küldeni akar minket, küldeni akar az emberek közé, hogy Őhozzá vezessük őket. Ezután

kiscsoportos beszélgetésekben dolgozzuk fel a hallottakat, illetve előirányozzuk a következő hétnek az elmélkedéseit, ugyanis minden napra van egy kis rész a Szentírásból, amit a résztvevőknek át kell elmélniük, imádkozniuk, és alkalmazniuk az életükre. Ehhez segítségükre van egy kis munkafüzet, amiben az egész szemináriumnak az anyaga, a tanításoknak a vázlata, illetve a napi elmélkedések vannak benne.

E lehetőség elsősorban nem azoknak szól, akik keresők, hanem akik már egyfajta keresztény vallásos életet élnek, mert azt szeretnék, ha még jobban élnék kapcsolatuk az Istennel.

■ Hamar László,
Káplár M. Dávid

Sík Sándor:

Véreső esik

(jegyzet)

Szomorú, lefosztott oltár felett
Fekete fátyolos nagy feszület.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Idenéz megtört két szeme rám.
– Templom ez itt? Vagy a Golgota tán?
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Hol van az oltár, a gyertyák, képek?
Hol zokogott a sirató ének?
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Római, nép, lator, merre maradt?
Egyedül, magam a kereszt alatt!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Nincsen a földnek több embere tán?
Egymagamért függ teste a fán?
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Nincs már több bűnös a föld kerekén?
Fölfeszítője, gyilkosa – én?
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Kiáltva mered rám öt néma seb,
Bíbornál bíborabb, tűznél tüzesebb.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Vérzik, vérzik! Csurog a vére
Asszú szívemnek szikkadt földjére.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

És rám néz! Rám néz! Irgalmas egék!
Jaj, hova fussak, hova legyek.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Csak sírok, sírok. Csak susog ajkam:
Jézus, Jézus, könyörülj rajtam!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Lábadnál magamat arcra vetem.
Szeretlek, szeretlek, Szerelmesem!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Rám csurog harmatoz, omlik a véred,
A tüzes újság, a bíboros élet!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

De profundis

(jegyzet)

A mélységből kiáltok Hozzád.
Uram segíts,
Mutasd meg fényességés orcád.

Csapkodó tenger körülöttem.
Uram segíts,
Ne nyeljen el hajótörötten.

Sajkám mint labda, száll recsegve.
Uram segíts,
Tekints a tajtékos vizekre.

Mosolyogj rám, utam vezére.
Uram segíts
Az élő vizek tengerére!

Népek zarándoklata

„Európa reménye Jézus Krisztus keresztje” – fogalmazott II. János Pál pápa 1983. szeptember 10-én, a bécsi Hősök terén az Európáért végzett esti imádságban mondott

Ez a kijelentés arra indította nyolc közép-európai ország püspökeit, hogy egy közös katolikus találkozó keretében együtt válaszoljanak mindenkinek, aki reményük felől kérdezi őket. A választ a találkozó mottója így foglalja össze: „Krisztus Európa reménye”.

E nyolc ország – Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Csehország, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia és Szlovénia – egyházi vezetői elhatározták, hogy együtt készítik elő és tartják meg a Közép-európai Katolikus Találkozót. A rendezvénysorozat a 2003. év Mennybemenetel vasárnapjától egy éven keresztül 2004. Urunk Mennybemenetel-étől ünnepéig tart.

A Közép-európai Katolikus Találkozó záróeseménye a résztvevő országok közös zarándoklata az ausztriai Mariazellbe.

Időpont: 2004. május 22.

Helyszín: Mariazell, Ausztria

A közép-európai találkozó keresztje

Ifjúsági zarándoklat Mariazellbe. Időpont: 2004. május 21–23., péntek–vasárnap. Helyszín: Mariazell, Ausztria. Részletes információk kérhetők az informatika@katolikus.hu címen.

II János Pál Imáinkat kéri

Mert tudja, hogy az idő, amit még velünk kell, hogy töltsön, korlátozott. Kérünk minden hívőt, hogy imádkozza a Miatyánkot, Üdvözlégy Máriát, és a Dicsőséget a mi Szentatyánkért, és terjessze el ezt az üzenetet az egész világon!! A pápa ezt az óhaját akkor fejezte ki, amikor Angelust imádkozott a zarándokokkal. Azt mondta, hogy Isten csak azok imái által ad neki erőt, akik érte imádkoznak. Segítsünk a Szentatyának, akinek közbenjáró imái oly sokszor segítettek nekünk!

Európai keresztény egyházak és egyházi közösségek

Együtt Európáért – 150 mozgalom és közösség nemzetközi rendezvénye, amelynek célja, hogy „lelket adjon” Európának azért, hogy Európa megvalósíthassa egyetemes hivatását, a népek közötti békét és egységet 2004. május 8-án, a tíz új tagállam csatlakozásának történelmi pillanatában Stuttgartban 10 ezer fő részvételével. Műholdas kapcsolat több mint 100 európai városban párhuzamosan zajló rendezvényel.

Engesztelő Zarándoklat

„Az ifjúság istenfélő nevelése Egyháznak, Hazának szent közügye” (Esztergom, 1948. szeptember 1.) Mindszenty József halálának évfordulóján, 2004. május 8-án 10.30-kor dr. Erdő Péter bíboros, prímás,

Nagyheti szertartások

Nagyhét a Bazilikában

Csütörtök, 10 óra: olajszentelési szentmise; este 6 óra: szentmise az Utolsó Vacsora emlékére; péntek, este 6 óra: nagypénteki szertartás; szombat, este 9 óra: Húsvéti vigília.

Pálos templom

Nagyheti szertartások a Pálos templomban:

Csütörtökön és pénteken 18 órakor kezdődnek a szertartások.

Szombaton este 22.00 órakor kezdődik a Húsvéti Vigília.

A Pálos Baráti Kör találkozója április 23-án lesz. A 18.00 órakor kezdődő szentmise után Bajzáth Ferenc

esztergom-budapesti érsek szentmisét mutat be az Esztergomi Bazilikában a hercegprímás sírja felett. Kérjük a hívek jelentkezését.

Nagy Károly-díj II. János Pál pápának

Vatikán: 150 tagú küldöttség érkezett a Vatikánba Aachenből március 24-én és átnyújtotta a szentatyának a Nagy Károly-díjat, amelyet a német város minden évben olyan személyiségnek ítél oda, aki kiemelkedő szerepet játszott az európai integráció építésében. A II. János Pálnak adott díj a kitüntetés külön adománya, hiszen ebben az évben májusban a díjat Pat Coxnak, az Európai Parlament elnökének nyújtják át Aachenben. A német küldöttség vezetője az aacheni polgármester volt, ő tartja majd a hivatalos díjazási beszédet. A delegáció tagjai között volt a város püspöke és a Nagy Károly-díj korábbi kiadásainak néhány győztese, köztük Walter Scheel volt német elnök. VR/MK

Templomaink az Interneten

2003. novemberétől működik a Magyar templomok nevet viselő, egyházi építészettel foglalkozó honlap. A kezdeményezés célja, hogy Magyarország minél több templomáról igényes, szép fotók jelenjenek meg az interneten. A folyamatosan bővülő oldalon, amelynek címe www.magyartemplomok.hu, jelenleg 43 templom látható, mindegyik templomról minimum 8-10 kép. Tervezik, hogy egyes templomok történetét is elérhetővé teszik az interneten. A honlap készítői szívesen veszik, ha egy-egy, a honlapon még nem szereplő templomról e-mailben jó minőségű fotókat küldenek be számukra. Csak a templom külsejéről készült képeket várnak. E-mail címük: info@magyartemplomok.hu.

Budapest-Józsefvárosi plébános tart előadást Teréz anya munkája Magyarországon címmel.

Pálos mise. Április 27-én kedden lesz a Szent Arc közösség szervezésében.

Komló-belvárosi Plébánia

Gyalogtúrát szervezett a plébánia hitoktató közössége hittanosok részére április 3-án. A túra célpontja a Zengő csúcsa volt, ahol közös imával, gyertyagyújtással kérték az Urat e teremtett világ e kincsének védelmében.

Nagypénteken délelőtt 9.00 órakor kezdődik a gyermekek keresztútja, mely szerepjáték formájában mutatja be a stációk történetét.

A rejtőzködés szépsége

Bartalits Mihály apostol szobrai az egykori püspöki szeminárium udvarában

A Jó Hír utolsó oldalán az egyházmegye építészeti, művészeti értékeit mutatjuk be szakemberek kalauzolásával.

Elsőként egy, a pécsi belvároshoz, még közelebről a székesegyház építészettörténetéhez kötött műtárgy együttes újralfedezését tekintettük feladatunknak. Tizenkét apostol szoborról van mindössze szó, de látjuk, hogy e tizenkét szobor létevel, helyzetével egyszerre világítja be Pécs egyházi építkezéseinek egyes történeti korszakait, és egyszerre hívja fel a figyelmet jelenkori tennivalóinkra. Históriajuk visszamegy a székesegyház XIX. század elején elkezdődött felújításának idejére, amikor a magyar klasszicizmus egyik legjelentősebb építésze, Pollack

hacsak nem történik valami. (Tudjuk, ma már van terv a jelenlegi helyén felállítandó védőépületre, vélhetően csakhamar valóban védelmet jelent a feledhetlenül szép emlékek számára.)

A Pollack-féle székesegyházi épület déli homlokzata a tornyok szegletei alatt

tek a homlokzatra a szobrok (és ezt a rendet követik jelenleg is az apostolszobrok a Papnevelde udvarában): 1. ifjú Jakab könyvvel és furkósbottal, 2. Fülöp lándzsával, 3. Tamás lándzsával és könyvvel, 4. idősebb Jakab szekercével, 5. Máté bottal és könyvvel, 6. Péter kulccsal és könyvvel, 7. Pál karddal és könyvvel, 8. János kőkehellyel, 9. András az András-keresztel és könyvvel, 10. Bertalan késsel, 11. Si-

Mihály „új gótikus” tervei alapján 1805–1837-ig egy – az eredeti környezetéhez semmiképpen nem illeszkedő, de akkor korszerűnek tetsző – sajtáságos „kullisszát” kapott az eredetileg számos statikai problémával küszködő barokk architektúra. Bartalits Mihály, a Kalocsán született, Münchenben és Drezdában tanult fiatal szobrász Pécssett telepedett le és az ötvenes években kapta a megbízást a Pollack-féle székesegyház déli főhomlokzatán elhelyezendő apostol szobrokra, amelyeket budafai mészkőből faragott ki. Később ez a kőfajta lesz majd a Friedrich von Schmidt-féle átépítés során használt kőanyag is. De nem volt szerencsés választás, hiszen a meteorológiai változásoknak kevésbé ellenálló anyagból van esetünkben szó, aminek sérülékenységét később csak fokozta, hogy felületét olajfestékekkel is bemázolták, így korrózióját csak gyorsították. A légszennyezés mai rohamai, a savas esők pedig végképp megpecsételné látszanak sorsát,

megkettőzött féloszlopok voltak, a tornyok közötti homlokzati szakaszokat egy-egy különálló oszlop tagolta. Bartalits Mihály apostol szobrai ezeknek az oszlopoknak a folytatásaként, az oszlopokat mintegy talpazatként felhasználva kerültek a párkány szélére. Majdnem négy méteres magasságuk a Kiss György-féle (1882–1885) és a mostani, Antal Károly-féle (1941–1963) apostolszobrokkal szemben teljességgel más, monumentális hatást keltettek. Az emberi princípiumot ezeknél sokkal erősebben hangsúlyozva egészítettek ki az architektonikus motívumokat. Bartalits Mihály szobrainak elhelyezésére 1854. november 12-én került sor, a munkálatokat Schultz Ferenc, pécsi ácsmester segítette. A tornyok alatti szobrok egymástól kissé nagyobb távolságban voltak, mint a többiek, és az is szinte természetes, hogy a megtartott déli, középső főkapu fölé került a székesegyház két tituláris szentje, Péter és Pál. A mai püspöki palotától a következő sorrendben kerül-

mon fűrésszel, 12. Júdás Tádé csukott könyvvel, kettős keresztel.

■ **Aknai Tamás**

(A szoboregyüttes további sorsáról következő számunkban lesz szó)

JÓ HÍR
A PECSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Alapító: A pécsi megyés püspök
Felelős szerkesztő: Fazekas Orsolya
Szerkesztőbizottság: Báling József, Czizglányi Zsolt, Garadnay Balázs, Gesztesy András, Gójak János, Kvanduk Frigyes, Takács Gábor, Wolf Gyula
Szerkesztőség:
7621 Pécs, Szent István tér 23.
E-mail: sajtoiroda@pphf.hu
Layout: Balázs András
Felelős kiadó: Fény Kft.
Pécs, Janus Pannonius u. 11.
Nyomda: Eiter Nyomda
Készült: a *Dumantúli Napló*
Szerkesztőségének közreműködésével